N^RO 59.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 23. Lipca V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 13 lipca. Odebrano tu następuiące nowiny o korzyściach woyska Multańskiego — Dnia 5 czerwca GM. Graff Cukato przeprawił się z wyspy Olmar przez Dunay i przyłączył woyska Serbow do swoiego oddziału.

D. 11 Główno-komenderuiący za Dunaiem z woyskiem sobie powierzoném uderzył na tłumy W. Wezyra zgromadzone koło Szumli na górach. Po uporney bitwie wyparty nieprzyiaciel z gór i chrostow uciekać musiał aż do samey twierdzy. W tey rozprawie wzięliśmy 3 znamiona. Prawe skrzydło naszego woyska zaięło górę zarosłą gęstym cierniem: stanowisko nader ważne z położenia, kształtu i bliskości swoiey. Turcy, dla odwrócenia niebezpieczeństwa, starali się odzyskać tę górę; bili więc aż do samey nocy: lecz wszelkie ich usiłowania były daremne. D. 12 obrócili Ottomanie większą część sił swoich przeciwko tey górze. GL. Lewiz na wierzchu iey stoiący, uszykował 3 kwadraty, ieden wielki z prawey strony a 2 z lewey pod dowodztwem Generał Adiutanta Xcia Trubeckiego. Cały dzień trwał ogień straszliwy; nieprzyiaciele co raz woyska nowe prowadzili do boiu; a te zażarcie walczyły. Lecz zwycięzkie zastępy J. J. Mośći mężnie wytrzymały natarczywość turkow; dzielnie odparły ich attaki; klęskę wielką ich tłumom zadały, i nakoniec zmusiły do ustępu za mury fortecy. Srzodek i lewe skrzydło woyska naszego niemogły niczego przedsięwziąć przeciwko wielkim fortyfikacyom tureckim; czyniły więc rozmaite obróty naprzód postępuiąc; artylerya rzucała gromy do twierdzy; lecz ani iedno ani drugie nieprzeszkodziło nieprzyiacielskim wyprawom na prawém skrzydle. O godzinie 3ciey z południa 5 tysięcy iazdy tureckiey wysypało się z twierdzy i rozdzieliło się na 2 części; iedna ciągneła prosto na skrzydło lewe woyska naszego, a druga w koło krążyła. Dwakroć ta kawalerya uderzyła na linie nasze; dwakrć ogniem artyleryi i dzielnością iazdy naszey odpartą została; i aż do Szumli ściganą była. Główno-komenderuiący Graf Kamiński 2gi szczegulnieyszym sposobem wychwala męztwo woysk Rossyyskich, które przez 2 dni, z dziwną statecznością i dzielnością, walczyły przeciwko przewyższaiącym siłom. Osobliwie swiadczy o gorliwości niczym nieustraszoney Generał Adiutanta Xcia Trubeckiego Strata nasza dochodzi tysiąca ludzi: w liczbie tey znayduie się GM. Popandopolo, mąż ze wszech miar dostoyny, i wod z doswiadczony, który dnia 1 tey bitwy ugodzony kulą działową poległ z powszechnym żalem. Strata nieprzyiacielska bydź musi bardzo wielka.

Dnia 18 czerwca, GL. Lewiz po nieiakiey utarczce zaiął miasteczko Dzumę na drodze z Szumli do Tirnowy. D. 21 GL. Woynow i GL. Graf Strogonów podług danych sobie rozkazow, uderzyli porządnie i dzielnie na 2000 Ottomanow, ktorzy wyszli z Szumli dla zebrania obroku. Napadniony nieprzyiaciel rzucił zebrane zapasy, iak nayprędzey ratuiąc się ucieczką. W tey gonitwie stracił w zabitych przeszło 200 ludzi, w ieńcach 3 officerow i 100 szeręgowych. D. 22 Generał od infanteryi Graf Kamiński 1 z korpusem swoim zaiął trakt idący z Szumli przez Czelikowak do Stambułu.

PARYZ d. 10 lipca (: Monitor Fran. Hamb:) Hollandya wcieloną została do naszego państwa. Amszterdam po Paryżu i Rzymie trzyma 1sze mieysce. Arcypodskarbi Lebrun iest namiestnikiem Napoleona. Królewicz Holl: zostaie po dawnemu wielkim Xciem Bergu. Rapport ministra spraw zagranicznych Champagny Xcia Cadore i wyrok Napoleona dostatecznie obiasniaią ten arcy ważny wypadek.

„ N. Panie! pisze Xżę Cadore, Przełożyłem WJMci akt zrzeczenia się króla holl: przenoszący koronę na starszego syna, zostawuiąc podług konstytucyi regencyą przy królowey. Akt podobny niepowinienby bydź ogłoszonym przed zezwoleniem WJMci. A czy możesz N. Panie! utwierdzić postanowienia króla hol? Wcielenie Belgium do Francyi zniszczyło udzielność Hollandyi. Odtąd musiała koniecznie trzymać się systematu Francyi, należeć do wszystkich woien morskich, iak gdyby iey była prowincyą. Od założenia arsenału na Skaldzie i przyłączenia nowych departamentow uyscia Renu i Skaldy, handel. holl: zachwiany w swoich zasadach stał się nader niepewnym. Kupcy Antwerpii Gand Middelburga przegradzaiąc Hollandyą od Francyi prowadzą iey handel. Już Rottderdam i Dordrecht zbliżyły się do upadku straciwszy handel reński. Hollandya niema tych korzyści, iakich używaią części od niey przyłączone, iednak zmuszona do utrzymania spolney sprawy z Francyą musi dzwigać ciężary woyny nienależąc do iey dobrodzieystw — Hollandya upada pod ciężarem swoich długow, które wynoszą od 85 do 90 milionow: czwartą więc częścią większy iest od długu całego państwa. Chociażby rząd kraiowy zmnieyszył ten ciężar do 40 mil, niepotrafiłby zabepieczyć tego postanowienia, a chociażby na 30 milionow był zniżony, ieszcze i ta ilość przewyższałaby

siłę tego kraiu. Hollandya opłaca trzykroć więcey od Francyi: lud ięczy pod ciężarem rozmnożonych podatkow, i nie iest w stanie ich opłacać, iednak potrzeby wyciągaią zwiększenia. Jedna administracya marynarki, oprócz budowy statkow, kosztowała 3 mil; trzykroć tyle trzebaby na uzbroienie naymnieyszey eskadry. Co do potęgi lądowey; ledwo była summa na 16 batalionow i na utrzymanie fortec. Gdy tak potęga morska i lądowa, na którey honor i powaga narodu opiera się, niemiała dostatecznego funduszu; procenta więc zostały niepłatne. Gdybyś N. Panie! zostawił Hollandyą w dzisieyszym stanie, przedłużyłbyś cierpienia iey zgonu politycznego. Kiedy Monarcha pełen mocy i siły zostawił królestwo w tak nieszczęsliwym stanie, czegoż spodziewać się od długiey nieletności?

„ Jeden tylko nowy porządek może uratować Hollandyą od upadku. Wtenczas ona była szczęśliwą i potężną, kiedy należała do największego państwa w Europie. Wcielenie iey do wielkiey monarchii, iest lekarstwem iedynem iey cierpienia; i dobro Francyi tego wymaga. Hollandya iest dopełnieniem państwa i tak mówiąc sciekiem kraiu naszego: do niey należą wszystkie wody z Francyi przez Hollandyą płynące. Zamiast wznieśienia tronu Imperatorskiego, scieśniłbyś, NP! swoią monarchią; gdybyś zostawił uyscia rzek swoich w cudzey władzy, poddałbyś handel, rękodziała, prawa i szczęście państw swoich pod wpływ i władzę panow uyscia Renu Mozy i Skaldy. Należało uzupełnić systemat państwa, mianowicie od czasu iak rozkazy gabinetowe Ang. 1807 list: 17 pokazały się. Od owey pory dwakroć musiałeś zamknąć Hollandyi komory celne, i ią odosobnić od lądu. Po traktacie Wiedeńskim, zamyślałeś przyłączyć te kraie; lecz pewne względy, dziś nieexystuiące, zawiesiły ten zamiar. *Zezwoliłeś*, acz niechętnie, na traktat 14go marca, który pomnożył cierpienia Hollandyi, nie spełniaiąc widokow WJMości. Upadła teraz przeszkoda, którą WJMość wstrzymywała: niemoże bydz szczęśliwsza do tego pora. Masz w Antwerpii wielki arsenał, i 20 okrętow liniowych ną Skaldzie, za przyłączeniem Hollandyi, zdziwiona ta rzeka obaczy przed końcem roku na sobie 40 okrętow. Inaczey niewykonasz wielkich planow. Przyłączywszy Hollandyą, pod dzielnym rządem WJMości, łatwo można będzie stoczyć walkę z Anglikami o panowanie nad morzem, i pokonać ich tyranią. Nietylko interes Francyi wymaga przyłączenia Hollandyi; owszem ląd cały tego wyciąga, ażeby Francya; podniosłszy swoią marynarkę, zwalczyła na własnym elemencie nieprzyiaciela przemysłu Europeyskiego. Hollandya powiększy i uzupełni państwo, zatwierdzi granice, zabezpieczy iego arsenały i werfty, oraz ubogaci ludem pracowitym i przemyślnym. Francya niemoże mieć droższego nabycia: niema zacnieyszego narodu; nikt zdolnieyszy nieiest od Hollendra korzystać z darow przyrodzenia i błogosławionych rządow twoich. Po wcieleniu Niederlandu koniecznie przyłączyć należy Hollandyą. ona dopełni systematu woiennego politycznego i handlowego. Jest to pierwszy, ale konieczny krok, do przywrócenia marynarki. Nakoniec iest to straszny cios na Anglią—Co do młodego Xcia, tak drogiego sercu WJMości; dosyć iemu będzie W. Xięstwa Bergu, które otrzymał z łaski WJMości" Xże Cadore

„ Napoleon Imperator fr: Król wł: i. t. d. postanowiliśmy i stanowiemy co następnie. (1 Hollandya przyłącza się do państwa fr: (2 Amsterdam będzie 3cim miastem państwa. (3 Hollandya mieć będzie w Paryżu, 6 osob w Senacie, 6 w Radzie stanu, 25 w zgromadzeniu praw. i 2 w sądzie kasaczyinym. (4 Wszyscy Officerowie morscy i lądowi potwierdzaią się w swoich rangach; otrzymaią nowe od nas patenta. Gwardya kr: będzie wcieloną do gwardyi naszey. (5 Xże Placencyi Arcypodskarbi państwa Lebrun uda się do Amszterdamu iako nasz namiestnik, będzie on prezydować w radzie ministrow i w sprawowaniu interessow publicznych, aż do 1 stycznia 1811 roku. (6 Wszyscy urzędnicy, każdego stanu, utwierdzaią się na swoich mieyscach. (7 Teraznieysze podatki trwać będą do 1 stycznia 1811: w tenczas będą one przyprowadzone do rownowagi z podatkami państwa. [8 Rachunek przychodu i rozchodu ma bydź zrobiony przed 1szym września i Nam na uwagę podany. Procenta na rok teraznieyszy, iakie dziś należą i iakie zalegaią w 3ciey części maią bydź rachowane. (8 Komory celne hol. od morza i Niemiec będą przez Generalnego dyrektora urządzone. Komory fr: między Hollandyą a Francyą d. 1 stycznia 1811 zostaną zniesione, i komunikacya odtąd wolną będzie. (10 Towary osadowe znayduiące się teraz w Hollandyi zostaną przy właścicielach, za opłatą 50 procentow od ich wartości, przed 1 września. Po opłacie mogą bydź wprowadzonemi do Francyi. (11 W Amsterdamie będzie osóbna administracya pod prezydencyą iednego Radzcy naszego, do opatrzenia funduszow na utrzymanie szluz, grobel, i innych publicznych zakładow. (12 W ciągu tego miesiąca zgromadzenie prawodawcze holl: przyszle do Paryża z grona swoiego 15 członkow na uformowanie kommissyi do urządzenia ostatecznego zasad wcielenia, stosownie do mieysca i okoliczności, iakoteż do umiarkowania sposobu opłaty długu publicznego. (13 Ministrowie nasi spełnić powinni ten dekret " Napoleon.

Ze skutkow nieszczęsliwego pożaru sali balowey G. Tousard życie skończyła. Zwłoki Xżny Pauliny Schwartzenbergowey uroczyście złożone zostały w kosciele S. Rocha; na kondukcie znaydowali się Generałowie, Senatorowie, Posłowie, Radzcy stanu, Szambelani i inni; wszyscy z odkrytą głowną. Dla uczynienia ulgi Xciu Kurakinowi, oprócz starania doktorow, rząd wysłać kazał słomą ulice okoliczne ażeby turkot przechodzących poiazdow niebył słyszany. Zdrowie Xcia, dzięki Bogu, polepszyło się. Lekarze proponowali odiąć rękę, lecz poseł niezgodził się. Zdrowie G. Durosnel polepsza się—Imperator wyiechał do Rambouillet. Vice-admirał Truguet, za dyrektoryatu minister morski, potym radzca stanu, i naczelny komendant floty Bersteńskiey, po 7letniey nieczynności mianowany officerem legii honorowey i komendantem eskadry w Roche-

fort. G. Durosnel admirał J. J. Mości, dowodzi teraz gwardyą żandarmow Impertorskich na mieyscu Xcia Rovigo. Fouche wyiechał na mieszkanie do Prowancyi. Spuszczono na wodę w Pimboeuf fregatę i korwetę, w Tulonie okręt liniowy od 120 armat Wagram nazwany.— Monitor urzędowie ogłosił, że okręty kupieckie Amerykańskie na morżu północném żegluiące maią swiadectwa fr: sfalszowane i zmysłońe, w Anglii wygotowane, i że za takie w portach uważane bydź powinny.

MADRYT d. 16 czerwca (Monit: Berlń:) Król nasz ciągle bawi wtey stolicy zatrudniony administracyą wnętrzną. Wypadki woyskowe niemaią nic ważnego. M. Macdonald z korpusem Katalońskim ciągnie na oblężenie Tarragony. Artylerya cięźka rżeką Ebro spławia się. Dywizya woyska Arragońskiego udała się do Torlet na oblężenie tego zamku. M. Belluno popiera oblężenia miasta Cadix. Do portow okolicznych przyszło 4 t. ludzi do budowania szalup. G. Sebastiani utrzymuie spokoyność w okolicach Murcyi i Malagi. M. Mortier rozpędza kupy zbroynych na granicach Portugalii południowey. M. Soult w Sewilli daie rozkazy na urządzenie Andaluzyi. Na początku woyny Hisz; 200 t było żołnierza nad rzeką Ebro; w bitwach pod Talavera i Almonazid znalazło się 80 t. Teraz ze sczątkow zruynowaney potęgi namnożyło się wielu zbóycow, których potrzeba wytępiać.

Korpus X. Abrantes uderzył na linie Monbucq i Bretocinnos bronione od 800 piechoty i 300 iazdy Hiszp: złamał tę zaporę, 200 położył na placu a 60 wziol w niewolą. Potym attakował 4 t. piechoty i 600 iazdy pod Alcaniza, przedarł się przez ulice zawalone; wdarł się na skały, przeprawił się przez rzeki, okrążył, złamał, rozgromił nieprzyiaciela, i pędził uciekaiących aż pod mury Mirandy. Przeszło 700 Hispanow na placu poległo, pułkownik 15 officerow i 400 żołnierzy w niewolą poszło: w mieście zdobyto 100 t. ładunkow ang. 400 płaszczow, i 2 t. mundurow. Strata nasza wynosi 5 zabitych i kilku ranionych—G. Regnier odparł nieprzyiaciela pod Mingadaras z klęską 50 zabitych; potym poraził G. Karola Espagna pod Truxillo. G. Girard 300 nieprzyiacioł ranił, lub trupem położył. Pod Badaioz robi się przygotowanie do oblężenia tey twierdzy Pod Astorga zaszły nieiakie gonitwy. chcieli Hiszpani ubiedz to miasto, lecz z klęską 300 ludzi odparci zostali.

Podług rapportu M. Masseny przybył ten wodz d. 24 maia do Caridal. D. 25 kazał dać ognia z dział 46. Strwożony nieprzyiaci-l tą niespodzianą muzyką przez godzinę nieodpowiadał; późniey zaczoł bić silniey. W mieście na wielu mieyscach wszczął się pożar straszliwy: magazyn prochowy z wielkim gromem na powietrze wyleciał. Podobnież w obozie 2 składy prochowe zapaliły się i kilku ludzi ubiły. Do d. 15 sprowadzona została artylerya i wszystkie zapasy do oblężenia. W nocy otworzono przykopy. Strzelcy nasi podszedłszy pod mury ubili wielu kanonierow na wałach. W ciągu oblężenia straciliśmy 2 officerow i 10 szeregowych zabitych a 42 ranionych. Ziemia nader trudna do zrobienie przykopow; descz wszystko ruynuie. Na skrzydle lewym klasztor położony i mocno nam szkodzacy został wydarty nieprzyiaciołom—Xże Eslingen odparł Anglikow aż za rzekę Arawę, iazda część artyleryi i piechoty naszey stoi na prawym brzegu. Woysko Ang: zaymuie stanowiska Espeia, Villa Formosa, i Gallegos, w ostatnim mieyscu, podług powieści iednego zbiega Lord Wellington miał główną kwaterę.

LONDYN d. 6 lipca. (z Fran. Berlń Hamb Zusch:) Listy z Cadix niedonoszą o żadnych wypadkach. Obie strony sposobią się do mężnego odporu i dzielnego natarcia. Miasto Ciudat Rodrigo oblężone, ale Francuzi niemaią artyleryi do łamania murow. Posyłamy z tąd znaczne posiłki do Portugallii a drugie do Sycylii. W południowey Ameryce otworzono składkę na poparcie woyny w Hiszpanii obywatele iuż podpisali ofiarę od 20 milionow talarow. Xże Parque został mianowany przez Regencyą w Cadix Vice-królem i Generał kapitanem wysp Kanaryiskichch. Obowiązany on iak naymocniey utwierdzić te wyspy. Na obronę tych osad wychodzi z Cadix eskadra od 4ch okrętow i tyluż szalup z 2ma regimentami liniowemi. Wszystkie skarby z Ameryki idące maią bydź składane na tych wyspach, zkąd podług okoliczności i potrzeby do Cadix będą sprowadzane. Poseł Hiszpański X. Albouquerque i Amerykański Pinkney iedli razem obiad u ministra Percewal.

Wiadomości z Ameryki donoszą o rewolucyi w osadach Hiszp: W. St Jago ustanowiona została Junta. Ta rozesłała agentow do rządow cudzoziemskich prosząc o przyiaźń: deputacya trafiła do Admirała Cochrane i iego wezwała do związku. Lękać się trzeba ażeby Kreolowie niedopuścili się mordow na Europeyczykachliczbą pierwszych 200 razy przewyższa drugich. W Caracas uformowanaJunta składa się z 21 osob; prezydentem iey obrany Margrabia Casa Leon. Przy niey znayduie, się 4 Sekretarzy; zagraniczny, skarbowy, sprawiedliwości woyny morskiey oraz lądowey. D. 10 kwietnia Junta wydała odezwę usprawiedliwiaiąc rewolucyą wtwierdzeniu, że ona zrobiona dla zachowania tych prowincyi od napaści mocarstw europeyskich i zawłaszczeń starych reprezentantow konaiącey Hiszpanii, dla utrzymania mieysca bezpiecznego na schronienie wynoszących się z metropolii. Druga odezwa od teyże Junty wydana do Amerykanow całego południa. „Obrót spraw politycznych, pisze Junta, na drugiey stronie kuli swiata, przewrócił położenie Hiszpanii. Z wielu widokow przedsiebierzemy utrzymywać udzielność naszą, którą nam bieg interessow przywraca. Odmiana uskuteczniona ze wszelkim umiarkowaniem i ludzkością. Amerykanie! Venezula stanęła w rzędzie wolnych narodow: prosi was o pomoc, i wzywa do wspólnego wsparcia w potrzebie Dotąd cnota i rozum były naszym wyborem Braterstwo iedność i w spaniałość będzie waszym dziełem. Połączone siły wielkich elementow wzniosą Amerykę na ten stopień polityczney godności, iaki iey należy się „—W Ameryce północney powstały wielorakie spory w gabinecie: ministrowie Galatin i Smith mocno

pokłócili się. Spodziewaią się francuzi że wygóruią ich stronnicy. Prezydent Stanow zabrania uzbraiać statki korsarskie, i surowo karać rozkazał wszystkich, którzyby należeli do morskiego rozboiu. Mówią że ma odwołać z Paryża posła Armstrong, ieżeliby Rząd fr: nieuczynił zadosyc iego skargom o konfiskatę okrętow amerykańskich.

Sprawa Burdeta w sądzie królewskim odłożona do 6 listopada. Sprawca mordu w pokoiach Xcia Cumberland, po ścisłem sledzeniu wątpliwszym okazał się; ztąd różne odgłosy rozchodzić się zaczęły. Sławna Clarke nadużywaiąc wolności druku ogłosiła listy Lorda Folkstone do siebie pisane—W Indyach wschodnich korsarze nieprzyiacielscy zabrali nam bardzo wiele bogatych okrętow. Admirał Cochrane płynie tam na obięcie komendy na iedney wyspie nowo zdobytey—G. Sarazin ma bydź wysłany do Ameryki.

AMSZTERDAM d. 14 lipca. (z Hamb) Rozwiązany nakoniec los kraiu naszego. Królewska drukarnia przez 2 dni zamknięta pracowała nad wydrukowaniem wyrokow Napoleona, uwag ministra Champagny i następuiącey odezwy Prezydenta regencyi Heim. „ Hollendrzy! Jmperator zważywszy stan Europy, nasze geograficzne położenie, i pretensye powszechnego nieprzyiaciela, przyłączył Hollandyą do państwa swoiego, obowiązuiąc się położyć koniec cierpieniom 16 letnich rewolucyi, i tyle pracować nad uszczęśliwieniem Hollendrow ile wylewa się dla dobra Paryża. Otwiera się teraz nam obszerne pole, od Amszterdamu aż do Rzymu, odnowić na tey przestrzeni handlem i przemysłem starodawną Batawow chwałę—Ta wiadomość sprawiła wrażenie większe nad wszelki wyraz. Dziś przybył Arcy-podskarbi Lebrun i rozwiązał regencyą przez króla ustanowioną. Mówią że dług publiczny będzie zmnieyszony do 3ciey części. Głoszą i to że Król przed odiazdem swoim podał noty ministrom cudzoziemskim wspieraiące potrzebę odmian przez niego przedsięwziętych. Ludwik ma teraz znaydować się w Czechach. Na granicy ścisły kordon iest wyciągnięty dla zabronienia emigracyi.

RZYM d. 1 lipca. (Frankf Baren.) Flotylla neapolitańska ze 28 łodzi kanonierskich złożona odniosła nowe zwycięztwo nad flotyllą Ang, która 50 żaglow liczyła. Przy odgłosie, niech żyie Jmperator i Król, maytkowie włoscy uderzyli szturmem na łodzie nieprzyiacielskie; i po pięciogodzinney bitwie iedne zabrali drugie popsuli statki: azatym flotta z żywnością i amunicyą zasłoniona szczęśliwie trafiła do Scilla. Król i woysko, Kalabrya i Sycylia, świadkami byli tey chwalebney rozprawy. Woysko zachęcone tą wygraną teskni do wyprawy w przekonaniu; że wszystkie przedsięwzięcia Króla nayszczęśliwiey póydą. W porcie Scilla znayduie się przeszło 400 statkow przewozowych—W Anconie druga iest flotylla woienna z kilku fregat, korwet, i szalup złożona. Przyszła ona z Wenecyi. Służyć będzie do posiłkowania oblężoney twierdzy Corfu, lub do wspierania wolney żeglugi na morzu adryatyckim, albo do uskutecznienia wyprawy do Sycylii—Z Neapolu popłynęło wiele statkow z ciężką artyleryą do Scilla. Do d. 15 Joachim nic nieprzedsięwziął.

DREZNO d. 17 lipca. [z Berlin. Ham. Lips:] W tych dniach stolica nasza zaszczycona została wielkiemi Gośćmi, którzy z wielu stron prawie razem tu przybyli. Cesarzowa austryacka z Carlsbad tu przyiechała; była w Pilnitz i iescze tu powróciła. Oglądała sławną galeryą naszą. Mieszkanie tuteysze bardzo podobało się Cesarzowey. Zamierza Monarchini zabawić czas nieiaki w tém mieście lub w Pilnitz. Król hollenderski Ludwik także tu przybył, lecz niedługo zabawiwszy wyiechał do Czech do wod Karlsbadzkich. Xże Pruski August Ferdynand ciągle bawi od nieiakiego czasu u naszego dworu. Poseł austryacki Xże Paweł Esterhazy, równo z powrótem Króla naszego z Warszawy, tu przyiechał—Woysko nasze organizuie się na sposob fr. Dyrektor skarbu Warszawskiego Łuba wyiechał do Wiednia dla ułożenia się o zaległość za sol z Wieliczki. Jzraelici z Gallicyi nawiezli do pomienioney stolicy wiele bankocetlow, które wymieniaiąc za naytańszą cenę, sprawili upadek ich ceny; lecz teraz na nowo podniosły się—Przychodzi tu wiadomość o śmierci Królowey pruskiey—Ze Szwecyi donoszą, że pokoy od ostatnich rozruchow nie był przerwany. Żołnierz nieprzestaie osadzać zamku i wszystkich placow. Kommissia nic iescze nie odkryła. Siostra ś. p. Fersena do sądu pociągniona. Po wyiedzie Grafini Piper rozeszła się pogłoska że iey służąca we 2 godziny nagle umarła; lecz później pokazała się ona falszywą. Król wyieżdża do Orebro. Okręty amerykańskie nieprzymuią się do portow szwedzkich. Anglicy zabierać zaczęli na nowo statki tego narodu—Przeszły Król szwedzki przyiechał do Bazylei—Król Westfalski powrócił do Cassel. Hanower opłacać musi po dawnemu kontrybucye nadzwyczayne na utrzymanie woyska fr—Dwór nasz wziął trzy tygodniową żałobę po śmierci Królewicza szwedzkiego Karola Augusta. Dwór zaś Wiedeński włożył załobę na dni 10.

WARSZAWA d. 24 lipca. z Warsz: Pozn: Dnia 15 Krakow obchodził rocznicę, weyścia rodakow w swoie mury, przez uroczyste modły w kościołach, gromy dział na wałach; posiedzenia i mowy Akademii, paradę woyska i illuminacyą. Tegoż czasu w Radomiu Józef Małachowski iako Prefekt obioł rządy tego departamentu, z ceremoniami odpowiedniemi okolicznościom, przy oświadczeniu przez obywateli, urzędnikow dawnych, i Prefekta uczucia rozrzewniaiącego z odmiany—Na balu Xcia Schwartzenberga znaydował się Podpułkownik gwardyi Lubieński z małżonką z domu Osalińską; sam szczęśliwie z płomieni wyszedł; Hrabina zaś upatruiąca męża, tłokiem uniesiona, upadła z innemi 15 osobami, lecz szczęściem P. Curnieu wydobył z pod naciskaiących się. Straciła kleynoty, szal, i kilka znakow od uderzenia dostała—Ofiary na szpital woyskowy nieustaią: Ordonator Wasilewski niedawno oświadczył z tego powodu dziękczynienie P. Topolskiey. Xżna Jabłonowska do Paryża przyiechała.

Za pozwoleniem Cenzury Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt: DODATEK

DODATEK Nro 59

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 23 Lipca ROKU 1810.

1 Kommissya sądowa edukacyyna litewska nie maiąc dotąd wyiaśnienia rachunkow od izby skarbowey mińskiey, a z tey przyczyny nie mogąc rozwiązać wielorakich kwestyi w sprawach wynikaiących z obywatelami tak gubernii mińskiey, iako też gubernii białoruskich, z których gubernii przed ich rozdziałem do iedney izby mińskiey dochody z dóbr i summ poiezuickich wchodziły, postanowiła wysłać od siebie delegowanego do Mińska, dla zrobienia z xiąg izby skarbowey mińskiey potrzebnych wypisow: gdy zaś takowe zatrudnienie nie małego wyciąga czasu i gdy bez obiaśnień i rachunkow izby skarbowey mińskiey mnogie rozpoczęte sprawy nie mogą być ostatecznie decydowane: z tych więc powodow kommissya edukacyyna litewska, przez trzy pierwsze miesiące następuiącey kadencyi, to iest: september, october i november nie otwieraiąc sądownictwa, czynności tylko ekonomiczne odbywać będzie: żeby więc obywatele maiący sprawy w kommissyi wczesną o tém mieli wiadomość, kommisya ninieysze obwieszczenie do gazet podać zaleca, datt w Wilnie dnia 15 lipca 1810 roku.

Michał Dmochowski Pisarz.

3 Sąd Ziemski powiatu télszew: wyrokiem swoim 1810 iunii 13 d. na instancyą WW. Sakielow w skutek dekretu remisyinego sądu Głł: wileń depar: 2. roku 1807 ianuaryi 11 komportacyą przez kredytorow Rajuncowskich i Sakielowskich do dóbr Koszuc Olksnian i Jamonciow zaregulowania maiących stawaiących i niestawaiących wszelkich obligow rewersow notat między kredytorami a zeszłym Felixem Sakielem tudzież konwikcyow listow tradycyinych Jnwentarzow oraz wszelkiego nazwania pism tudzież ruchomości tradycyami zaiętey na regestrze a mianowicie przez WW. Franciszka Przewłockiego, Filippa Olendskiego, Jakuba Budryka, Stanisława Jazdowskiego, X. Józefa Rodowicza, Aunę Rajuncowę, Felicyana i Jerzego Jakowiczow, X. Macieia Staniewicza, X. Stanisława Kieraszewicza, X. Michała Dłuskiego Jerzego Zabiełłę, Praxedę Łopatowę, X. Wincentego i Jakuba Zdramowiczow, Wincentego Stankiewicza, Kazimierza i Jana Wszęborowskich, Wincentego Cypryana i Franciszka Szuksztow, Franciszka Narwoysza, Klemensa Statkowicza, X. Adama Pawłowskiego, X. Szymona Łonkutowicza X. Stanisława Płuszczewskiego X. Franciszka Sakiela Józefa Zabskiego, Tomasza Tomkiewicza, Michała Strumiłłę, Jakuba Jundziłłę, Fortunata Zaleskiego i starozakonnych Szymela Owsieiowicza, Mowszowę Falkowiczowę, na dzień piąty 7mbra następnego do Kancellaryi Ziem: Telszew: z powinnością oprzysiężenia przez się lub umocowanych prawdziwie Plenipotentow pod rygorem kar sprzeciwieństwa przeznaczył, i dla doyscia wszystkim wiadomosci trzykrotnie przez Gazetę Kuryera Litew: publikować dozwolił.

Zgodno z Dekretem Józef Kaminski
Regent Ziemski Dekretowy Pttu; Zawill:

3 Dom uprzywileiowany gościnny mieyski na ulicy Ostrobramskiey pod N. 10 położony, z pod trzyletnio arędowney tenuty JP. Burmistrza Macieia Pawłowskiego w dniu 31 Xbra roku teraznieyszego 1810 wychodzący, na skutek ukazu Rządu gubernskiego litewsko-wileńskiego dnia 18 præsentium za N. 101 radzie mieyskiey wileńskiey danego, wypuszczonym od miasta zostanie więcey daiącemu w takąż trzyletnią arędowną tenutę od dnia 1 Januaryi roku następuiącego 1811 przez publiczną licytacyą w radzie na ratuszu odchodzić maiącą, do iakowey licytacyi naznaczywszy rada trzy termina pierwszy dnia 2 drugi dnia 9 i trzeci dnia 13 msca 7bra roku idącego 1810 aby życzący przyiąć od miasta kontrakt, z dowodami formalnemi na pewność onego dotrzymania, w naznaczonych do licytacyi terminach do rady stawali, rada mieyska wileńska ogłasza i wzywa. datt na ratuszu wileńskim roku 1810 mca iulii 16 d.

Tomasz Reyser P, R.

3 Niżey wyrażony wyczytawszy w Dodatku Kuryera Litt: pod Nrem 55 umieszczony dowod troskliwości JP. Szteyn, o maiątek iakby po Zenie mey de domo Katarzynie Stankiewiczownie, a po siestrze iego pozostały, wyiasniam rzeczy istotę, iż żona moia nie wniosła żadnego w dom posagu, azatym i nie stała się maiątku moiego iaki dopióro posiadam połowiczną Aktorką i nie mogła bo niebyło czego wnieść. Nie maiąc nic sami, nie też i po Stankiewiczównie dać nie mogli, a tak wszystko co dziś z darow posiadam opatrzności, iest dziełem pracy i starania moiego. Dowiodę tego w każdym sądzie, gdzie mię tylko poprowadzą Szteynowie a tak prawdy idąc drogą, i karę na Szteynie uzyszczę, i własność moią w każdym ocalę względzie.

Jan Woytkiewicz.

3 W skutek Dekretu Sądu Magistratu miasta Wilna w sprawie Kompetytorskiey Kredytorow zmarłych Konstantego i Reginy Otosielskich Małżonkow z ich sukcessorami na dniu 27 Junii idącego 1810 Roku nastałego dillationis kamienica zmarłych Otosielskich w Wilnie za byłą bramą tatarską pod Nrem 674 położona ze wszelką do niey przynależnością w terminach, pierwszym dnia 16go 2gim 25go i trzecim ostatecznym dnia 31go Miesiąca Augusta idącego 1810 roku przez Publiczną Licytącyą więcey daiącemu wypzedaną zostanie. Aby więc życzący nabydź wraz na mieyscu położenia kamienicy dla kupna iawili się, i nadto ażeby wszyscy kredytorowie i pretensorowie tychże Otosielskich, okazać się mogący, z dowodami w Sądzie z magistratu Wileńskiego do następney oczewistey rozprawy, a to pod utratą swych pretensyi stawali, przez ninieyszą publikatę w druku dla rozbicia in circuitu Miasta i w Gazecie Kuryera Litt: po trzy-kroć zamieszczaiącą się, Publiczność zawiadamia się. Oraz że przerzeczonym datą Dekretem pomiędzy Kredytorami i pretensorami, w ninieyszey exdywizyi maiątku Otosielskich, tak stawaiącemi iako i nie stawaiącemi komportacya dowodow i tranzaktow, w przeciągu czterech tygodni do kancellaryi miasta Wilna z persistencyą także cztero-niedzielną oddać się powinna udecydowaną została, Sąd Magistrątu Wileńskiego ogłasza. Dnia 18 Julii 1810 Roku.

Józeff Sawaniewski Burm: M. G. W.
Regent Marcin Pozlewicz.

3 Podaie się do wiadomości iż cena za wanny miedziane, które się odbywaią przy młynie Królewskim, iest umnieyszona, to iest za wannę miedzianą równie iak za blaszaną odbierać się będzie po złł: 3 gr: 10 iednak z tych, dla znacznieyszych dam i innych osob, które potrzebuią większey wygody, zostawuie się wanien dwie na bywszey cenie.

1 Cudzoziemiec umieiący ięzyk Francuzki i niemiecki życzy sobie w tychże ięzykach dawać lekcye, tudzież w pisaniu, rachunkach, ieografii, historyi; które to nauki w ięzyku polskim dawać może. Ktoby chciał weyśdź z nim w umowę, raczy udać się do JP. Jennego Cukiernika mieszkaiącego na zamkowey ulicy, w kamienicy pod Nrem. 64 gdzie odbierze dokładną wiadomość.

Niżey podpisany zaufawszy charakterowi przybyłym mieszczanom Miasta-nowego Posady-Zybrzowszczyzny z Gubernii Czernichowskiey Jsaia Jurczenkowa i kompa-

nisty iegoż Matwieia Popowa, na usilną proźbę onych w celu pomocy w obrótach ichże powierzył ieszcze w Ru 1809 marca 4 dnia swiadectwo sobie od magistratu wydane na summę rubli srebrnych 24000. mocą którego dał kaucyą do podradow w Kommissyi Kommissoryackiego depo na summę rubli Assygnacyinych 5000, exystować maiącą tylo do roku, po upłynieniu zaś terminu, gdy onych niezwracaią, przeto w celu zapobieżenia oszukaniu obiawia wchodzących do układow, że iak swiadectwo onym nie posługuie, tak też i kaucya po upłynionym iuż dawno terminie walorn niema.

Maciey Pawłowski.

1 Dnia 17 lipca roku bieżącego w niedzielę, grana była na tuteyszym Teatrze wielka Opera pod tytułem GENOWEFFA ofiarowana przez JP. Antreprenera Każyńskiego, na zysk ubogich przez Wileńskie Towarzystwo Dobroczynnosci utrzymywanych, zebrano z reprezentacyi w ogole rubli srebrnych 117 i dukatow 10. Wydatek na muzykę i swiatło wyniosł rubli 40 pozostaie się przeto czystego dochodu rubli srebrnych 73 i dukatow 10. Administracya towarzystwa wiadomość ninieyszą do Gazety kraiowey wedle zwyczaiu podaiąc, oswiadcza oraz w imieniu ubogich winną wdzięczność JP. Każyńskiemu.

2 Wincenty i Julianna Michałowscy possessorowie domu na Antokolu przedmiesciu wileńskim Nro 1390 oznaczonego onego prawem wieczystym za umowioną summę zrzekli się JPanu Gotfrydowi Reynerowi obywatelowi wileńskiemu ręczaiąc iż takowy dworek bez żadnych onerow, gdy iednak JP. Reyner znaiąc konsekwencyą z przemilczyć się mogących od daty nabycia pretensy, w myśl praw tak dla cwazyi swey iako też pretensorow do dworku Michałowskich przez ninieysze doniesienie ogłaszaiąc wszystkich iżby maiący pretensye z iakiego bądź zrzódła do JPanow Wincentego i Julianny Michałowskich ex re possessyi dworku Nro 1390 na Antokolu położonego stosownie do prawa Magdeburskiego w ciągu roku i 6 niedziel iawili się przez ninieysze doniesienie zastrzega; w przeciwnym zaś zdarzeniu iż do osob Michałowskich mieć będą regres ogłasza. Datt 1810 iulii 16 dnia.

Reyner

1 Erazm i Wiktorya z Charkiewiczow Moszczyńscy Sekretarzowie Kollescy stosownie do awizacyi w roku przeszłym w kuryerze litt: umieszczonych rozpoczowszy w ziem: tuteyszym proceder o maiątek po zeszłym Charkiewiczu kupcu obywatelu wileńskiemu samey Moszczyńskiey pozostały, gdy uzyskali w roku teraz idącym iunii 20 dnia oczewisty dekret z przysądzeniem na kamienicy po Charkiewiczowskiey zwaney na Imbarach na rogu Sawicz ulicy sytuowaney a teraz przez Stanisława Kulikowskiego dziedzictwem sobie przyswoioney, summy gurą 30,000 złł: niemniey niektorych części w tymże domie w dziedzictwo dla siebie rekognoskowanych z naznaczeniem od daty nieprawnego zawładania natychże szlachcie Kulikowskich aktow kalkulacyi weryfikaryi tudzież z przysądzeniem na nabywcy handlu po Charkiewiczowskiego Michale Giecewiczu górą 6000 złł: przeto o takowey natymże domie opartey ewikcyi w przedmiocie do kogo by się to wiedzieć ściągało przez ninieysze pismo uwiadamiaią.

2 W dodatku gazety kuryera litewskiego pod Nrem 31 kwietnia 16 roku 1810 doniesiono o smierci zaszłey Antoniego Stanisławowicza w obowiązkach Guwernera w domie JWW. Obuchowiczow Prezydentow Gubernii miń: 2go departamentu mieszkaiących ciągle w Mińsku, gdy dotąd, prawi ze krwi sukcessorowie nie iawią się dla przyięcia pozostałey części pensyi, xiążek i niewielkiey garderoby, dla tego ostateczny iuż termin naznacza się w roku ninieyszym, do dnia 1 8bra; w którym czasie, iesliby nikt z familii nie iawił się z prawnymi dowodami należenia z naybliższości do krwi zeszłego, rzeczona ruchomość przedaną będzie przez licytacyą z którey wzięte pieniądze, łącznie z pozostałą pensyą, użyte będą na wsparcie biednych.

2 Sąd taxatorsko exdywizor: w komplecie; z Marka Szemiotha prezyd grodz Szawel, Mikołaia Bucewicza sędz ziem: Telszew: i Józefata Kuczyńskiego pisarza grodz Rosień; złożony, za remisą Sądu ziem szawel teraźn roku febr: 21 d. zaszłą i exdywizyę maiątku b sędz ziem Szawel W. Ignacego Hryniewicza przeznaczaiącą, dnia 27. apryla do maiątku fundowego Podubisia w pcie szawel położonego ziechawszy, pomiar ziemi i administracyą maiątku przeznaczył, komportacyą dokumentow, do wyświecenia funduszu pod rozdział idącego, i do onego pretensyow, posłużyć mogących, od 15 8bra idącego roku po 1szy 9bra uskutecznić się powinną zakryslił, i powtórny ziazd swoy na dzień 1szy następnego mca Xbra zapowiedział: w iakim terminie, aby maiący do b. sędz Hryniewicza pretensye: (pod ich utratą:) z dowodami, w tym sądzie iawili się trzykrotne przez gazetę, czyni się ostrzeżenie 1810. iulii 7

Franciszek Piotrowicz ziem: i grodz szawel oraz exdy rege:

2 Sąd taxatorsko exdywizorski na rozdział massy maiątku po zeszłym z tego swiata X. Macieiu Hrabi Tyszkiewiczu kanon: katedr: wil ń: między wierzycieli pozostałego remissą sądu Gł: litt: 2go depar: ustanowiony, że przez strony do konkursu sprawy zbiegaiące się skomportowany krzyż złoty z emalią brylantami wielkiemi i małemi w ilości kilkuset sztuk a Jour sadzony do massy maiątku tegoż Xiędza Tyszkiewicza należący przez artystow urzędownie i należycie otaxowany w trzech terminach to iest 5 6 i 7 dnia mca augusta w ratuszu wileń: każdego dnia od godziny 3 do 6 z południa akt licytacyi odbywaiąc przez publiczną aukcyą więcey daiącemu wyprzedanym będzie przez ninieyszą publikacyą zawiadamia się—Kanutt Seybutt Romanowicz b. Pisarz Z.P. wileń ex.

2 Rada mieyska, skutkiem ukazu Rządu Guberń: litt: wileńskiego dnia wczorayszego pod N. 149 do ich wyszłego; dla przyięcia od rady z licytacyi kontraktu, na reperacyą Młynu funduszowego mieyskiego po Biskupi zwanego, podług wyliczoney potrzebney nato summy przez Wgo: Guberskiego Wilenskiego komornika Wielikorodowa, i sporządzonego przez iego planu: do takoweyże licytacyi na Ratuszu w Radzie odchodzić maiący naznaczywszy termina w dniach 15 18 i 19 idącego msca iulii o tym dla zawarcia wyrażonego kontraktu z życzącym przyiąc ony rada ninieysza zamieszcza ogłoszenie. Datt na ratuszu wileńskim w radzie tegoż miasta roku 1810 msca iunii 18 dnia.

Tomasz Reyser P. R.

1 Pozostała stadnina po Xciu GL. Mikołaiu Radziwile w maiętności Lubczu pierwiey teraz w Czeresach w Dzisnieńskim będąca przedawać się będzie przez licytacyą od 16 lipca 1810 roku. Amatorowie znaydą naylepszego gatunku klacze ogiery i konie tak wierzchowe iako też do pociągu.

2 Zywot uczony publiczny Marcina Odlanickiego Poczobuta, czytany na publicznem posiedzeniu Imperatorskiego wileńskiego Uniwersytetu przy zamknięciu rocznego biegu nauk d. 30 czerwca roku 1810 przez Jana Sniadeckiego tegoż Uniwersytetu Rektora i Astronoma kaw: or: S. Anny 2 k. w drukarni Józefa Zawadzkiego. cne złł a1

1 Niżey podpisana, przewodnictwem Dekretu oczewistego ziem: pttu: Oszm: zeszłego 1809 roku mca: 8bra 20 dnia nastałego, wszem w obec i każdemu z osobna komu otém wiedzieć należy do wiadomości podaie iż summę czer: złł: 333 i złł: pol: 132 gr: 15 oraz dalsze summy na JP. Karolu Krupskim i wszelkich iego funduszach ze szczegulną odpowiedzią z sum iakie u szlachcica Antoniego Stachowskiego szam: b. d, pol: dla JP. Michała i Karola Krupskich przynależne naydywać się mogą dla niżey podpisaney zasądzoną została. Przeto ażeby należne sumy od W. Stachowskiego nikt obligow i innych skryptow od JP. Krupskich pod utratą sumy w tym obiekcie rzeczy pod żadnym tytułem nie nabywali i w tém niewiadomością nie wymawiali się przez ninieyszą publikatę ostrzega.

Róża Krupska.